

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Остащенка Антона Сергійовича
«Адміністративне судочинство у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень»
яка подається на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 08 Право
за спеціальністю 081 Право

1. Оцінка роботи здобувача у процесі підготовки дисертації і виконання індивідуального плану навчальної та наукової роботи.

Аспірант Остащенко Антон Сергійович виконав у повному обсязі Індивідуальний план Освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Освітня програма в обсязі 40 кредитів ECTS виконана у повному об'ємі. Він успішно склав такі дисципліни:

Заліки:

«Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень»;
«Філософські засади та методологія наукових досліджень»;
«Аспірантська практика»;

Екзамени:

«Іноземна мова для аспірантів (англ.)»;
«Сучасна правова доктрина (за профілем)»;
«Адміністративно-правова термінологія»;
«Адміністративно-деліктне право» ;
«Адміністративна юстиція».

Всі заплановані види робіт було виконано своєчасно. Здобувач плідно співпрацював з науковим керівником протягом усього терміну навчання в аспірантурі.

2. Обґрунтування вибору теми дослідження.

Актуальність дисертаційного дослідження адміністративного судочинства у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень зумовлена сучасними трансформаційними процесами, що відбуваються в Україні, пов'язаними з утвердженням принципу верховенства права, реформуванням судової системи та вдосконаленням механізмів захисту публічних інтересів. Традиційно адміністративне судочинство розглядається як інструмент захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб від протиправних рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень. Але водночас розвиток публічно-правових відносин в Україні доводить про зростання ролі держави, органів місцевого самоврядування як активних учасників судового процесу, в тому числі і у статусі позивачів. Це доводить потребу у переосмисленні функціонального призначення адміністративного судочинства та його інструментів.

Особливої уваги набуває питання правової природи та меж реалізації суб'єктами владних повноважень права на звернення до адміністративного суду. На практиці і досі виникають проблеми, пов'язані з визначенням належного способу судового захисту, визначенням процесуальної правосуб'єктності таких органів, а також співвідношенням публічного та приватного інтересів у таких спорах. Досить часто відсутність чітко визначених законодавчих орієнтирів призводить до неоднакового застосування норм

адміністративного процесуального права судами. Також чинником актуальності досліджуваних питань є судова реформа, що триває, удосконалення національного законодавства до європейських стандартів та практика застосування положень міжнародного права, щодо стандартів справедливого суду. У цьому аспекті важливе значення має забезпечення балансу між публічними інтересами держави та гарантіями прав інших учасників адміністративного процесу. Окрім того, в умовах розширення повноважень органів місцевого самоврядування та процесу децентралізації збільшується кількість спорів, що ініціюються саме такими суб'єктами. В свою чергу, це потребує відповідного наукового осмислення процесуального статусу таких суб'єктів, а також підстав звернення до суду та особливостей доказування у відповідних категоріях справ.

Таким чином, актуальність теми обумовлена необхідністю комплексного наукового аналізу адміністративного судочинства у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень, виділенням проблем правового регулювання та правозастосовної практики, визначення теоретично обґрунтованих і практично важливих рекомендацій щодо їх вирішення, а це, в свою чергу, сприятиме підвищенню ефективності захисту публічних інтересів та зміцненню принципу верховенства права в Україні.

Аналіз наукової літератури свідчить про відсутність комплексних досліджень у цій царині, разом із тим, окремі аспекти адміністративного судочинства у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень були предметом досліджень таких науковців, як В. Бевзенко, Ю. Битяк, В. Колпаков, О. Пасенюк, Р. Мельник, О. Миколенко, М. Смокович, Т. Кагановська, О. Кузьменко, Т. Коломоєць, І. Кресіна, Д. Лук'янець, В. Авер'янов, С. Ківалов, А. Пухтецька, О. Рябченко, М. Джафарова, І. Топор, В. Тимошук, А. Школик та інших.

З огляду на викладене, комплексне дослідження адміністративного судочинства у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень, у межах якого розглядаються як теоретичні, так і практичні засади реалізації права суб'єкта владних повноважень на позов, має суттєвий рівень актуальності як для поглиблення адміністративно-процесуальної доктрини України, так і для удосконалення законодавства про адміністративне судочинство та практики його застосування.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є розкриття адміністративно-правових та процесуальних особливостей розгляду адміністративних справ за позовом суб'єктів владних повноважень та надання науково-обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення чинного законодавства України у цій сфері.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- з'ясувати основні підходи до розуміння поняття адміністративного судочинства та функції адміністративного судочинства;
- проаналізувати категорії права на судовий захист в адміністративному судочинстві;
- надати комплексну характеристику принципам адміністративного судочинства у справах за позовом суб'єктів владних повноважень;
- визначити адміністративну правосуб'єктність суб'єктів владних повноважень як позивача в адміністративному судочинстві;
- визначити порядок звернення суб'єктів владних повноважень до суду;
- виявити особливості доказування та розподілу процесуального обов'язку доказування у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень;

- виявити особливості судової практики у справах за зверненням владних суб'єктів;

- визначити недоліки чинного адміністративно-процесуального законодавства у цій сфері, а також сформулювати пропозиції щодо його удосконалення у частині виконання рішень у справах за зверненнями суб'єктів владних повноважень.

Об'єктом дослідження є система суспільних відносин, пов'язаних з вирішенням адміністративними судами спорів у сфері публічно-правових відносин у справах за позовом суб'єктів владних повноважень.

Предметом дослідження є адміністративне судочинство у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень.

Методи дослідження. Методологічне підґрунтя дисертаційного дослідження становить сукупність загальнотеоретичних та спеціальних методів наукового пізнання. Зокрема, серед загальнотеоретичних було використано: методи логіки (аналізу, синтезу, аналогії) – при аналізі нормативно-правових актів, правових конструкцій, судової практики в адміністративному судочинстві у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень (підрозділи 1.1; 1.4; 2.1; 2.2).

Серед спеціальних методів було використано: - системно-структурний метод – при виявленні елементів адміністративної правосуб'єктності суб'єктів владних повноважень як позивача в адміністративному судочинстві, порядку звернення суб'єктів владних повноважень до суду та розподілу процесуального обов'язку доказування у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень (підрозділи 1.4; 2.1; 2.2); - догматичний – при здійсненні аналізу змісту нормативно-правових приписів КАС України щодо завдань адміністративного судочинства, принципів його здійснення та порядок звернення, а також структуру та відповідність рішень адміністративного суду у справах за зверненням владних суб'єктів (підрозділи 1.1; 1.2; 2.1; 2.3); - порівняльно-правовий (синхронний) – при здійсненні порівняльного аналізу положень КАС України із положеннями ЦПК України та ЦК України, а також ГПК (підрозділ 1.3) - історико-правовий – при дослідженні еволюції адміністративного судочинства в Україні (підрозділи 1.1;) - моделювання – при формуванні пропозицій щодо удосконалення чинного законодавства про адміністративне судочинство у справах за зверненнями суб'єктів владних повноважень, прогнозування наслідків ухвалення рішень адміністративного суду у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень (підрозділ 1.4; 2.1; 2.4).

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Тема дисертації затверджена рішенням Вченої ради юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна від 15 грудня 2022 року (протокол № 5).

4. Особистий внесок дисертанта в отриманні наукових результатів та їх новизна.

Особистий внесок дисертанта в отриманні наукових результатів та їх новизна полягає в наступному:

у перше:

- запропоновано авторську концепцію врахування специфіки адміністративного судочинства у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень, що ґрунтується на

природі публічно-правових спорів та особливостях їх правового статусу. У межах концепції надано роширене тлумачення розуміння суб'єктів владних повноважень як виключних, але водночас повноправних позивачів в адміністративному судочинстві, які наділені матеріально-правовим інтересом у сфері реалізації визначених законом повноважень або забезпечення їх здійснення. Доведено, що звернення таких суб'єктів до адміністративного суду має на меті захист публічного (державного або комунального) інтересу, захист власної компетенції, забезпечення законності виборчого та референдарного процесів, а також гарантування безперешкодної реалізації контрольних і наглядових функцій;

- запропоновано авторський підхід, щодо обґрунтування права суб'єктів владних повноважень на звернення до адміністративного суду з позовом як до інститутів громадянського суспільства, так і до інших суб'єктів владних повноважень. Сутність цього підходу полягає у визнанні того, що закріплення Конституцією та законами України чітко визначених функцій держави й повноважень у сфері забезпечення життєдіяльності територіальних громад зумовлює обов'язок таких суб'єктів забезпечувати ефективну взаємодію між собою та здійснювати належний правовий вплив на інститути громадянського суспільства. Обґрунтовано, що реалізація права на судові звернення виступає необхідним механізмом забезпечення законності, правопорядку та належного виконання публічно-владних функцій.

- надано авторський підхід до визначення підстав реалізації права суб'єктів владних повноважень на звернення до адміністративного суду, що ґрунтується на системі критеріїв відбору відповідних випадків. До таких критеріїв віднесено: 1) наявність нормативно визначеного повноваження або обов'язку діяти у відповідній сфері; 2) існування публічного інтересу, який підлягає захисту; 3) факт перешкоджання, невиконання або неналежного виконання повноважень іншими суб'єктами владних повноважень чи інститутами громадянського суспільства; 4) відсутність ефективних позасудових механізмів впливу; 5) пропорційність та необхідність судового втручання для досягнення легітимної мети. Обґрунтовано, що застосування зазначених критеріїв забезпечує баланс між самостійністю суб'єктів владних повноважень, належною взаємодією між ними та гарантіями недопущення надмірного втручання у діяльність інститутів громадянського суспільства, а також сприяє зміцненню законності й ефективності реалізації публічно-владних функцій;

- сформульовано підходи щодо змістовного наповнення соціального запиту на належне функціонування адміністративного судочинства у справах за зверненнями суб'єктів владних повноважень, який розкрито через його ключові функціональні напрями. До таких напрямів віднесено: 1) формування необхідних передумов для існування України як суверенної, незалежної, демократичної, соціальної та правової держави; 2) забезпечення сталого розвитку громадянського суспільства та формування справжніх і дієздатних його структур; 3) формування засад збалансованого функціонування державного апарату через оптимальну систему розподілу владних повноважень у межах законодавчої, виконавчої та судової гілки державної влади; 4) забезпечення ефективного і законного функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування; 5) формування ефективної моделі захисту прав і свобод людини та громадянина; 6) недопущення посягання на життя, здоров'я, свободу і гідність особи з боку релігійних організацій, а також спонукання громадян до невиконання своїх конституційних обов'язків; 7) необхідність забезпечення законності та правопорядку;

8) недопущення чи мінімізація зловживання правами, свободами та законними інтересами; 9) дотримання інтересів національної безпеки та громадського порядку, запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей; 10) підсилення ролі судової влади в аспекті запровадження правообмежень у сфері розвитку громадянського суспільства та правової держави шляхом усунення загрози необґрунтованого втручання та порушення прав з боку суб'єктів владних повноважень; 11) потреба всебічного гарантування ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, територіальної громади та держави від порушень з боку суб'єктів владних повноважень та інших осіб; 12) необхідність у чіткій реалізації компетенції (повноважень) суб'єкта владних повноважень.

Критерії відбору соціального запиту на належне функціонування адміністративного судочинства у справах за зверненнями суб'єктів владних повноважень можуть бути визначені як система ознак, що відображають публічно-правову спрямованість, інституційну стабільність держави, розвиток громадянського суспільства, баланс владних повноважень та ефективність реалізації функцій органів публічної влади;

- запропоновано модель доступу суб'єктів владних повноважень до адміністративного суду як позивачів, яка охоплює систему умов наділення їх відповідним процесуальним статусом: 1) наявність підтвердженої правосуб'єктності позивача як органу державної влади (у тому числі без статусу юридичної особи), органу місцевого самоврядування, органу військового управління, їх посадової чи службової особи, іншого суб'єкта при здійсненні ними публічно-владних управлінських функцій; 2) подання позову до адміністративного суду суб'єктом владних повноважень на виконання своїх повноважень та у їхніх межах, що прямо передбачено законом (чи витікає з сутності повноважень) з наявністю службового матеріально-правового інтересу, що виражається у захисті публічного інтересу (держави чи територіальної громади); 3) предметом розгляду є публічно-правовий спір у розумінні відповідних положень КАС України; 4) справи охоплюються юрисдикцією адміністративних судів та не віднесені до юрисдикції Конституційного Суду України, не вирішуються в порядку кримінального судочинства, не стосуються питань накладення адміністративних стягнень, крім випадків, визначених цим Кодексом, а також не стосуються відносин, які відповідно до закону, статуту (положення) громадського об'єднання та іншої саморегулятивної організації віднесені до його (її) внутрішньої діяльності або виключної компетенції; 5) у таких справах позивач не повинен у позові формулювати вимоги, які є похідними від вимог у приватно-правовому спорі і заявлені разом з ними, якщо цей спір підлягає розгляду в порядку іншого, ніж адміністративне, судочинства і знаходиться на розгляді відповідного суду;

удосконалено:

- підходи щодо періодизації становлення та розвитку адміністративної юстиції, у межах яких виділено: перший період (з 1992 по 1996 рік) – формування концептуальних засад становлення судової системи та місця у цій системі адміністративної юстиції; другий період (з 1996 року по 1998 рік) – ухвалення Конституції України, як конституційного підґрунтя для побудови системи судочинства. Ухвалений Основний Закон України закріпив функцію судового контролю у формі адміністративної юстиції як невід'ємну складову судової влади поряд з іншим основним елементом – правосуддям; третій період (з 1998 року по 2002 рік) – формування засад та активне проведення судової реформи через ухвалення Концепції адміністративної реформи (обґрунтувала роль

адміністративної юстиції як форми судового контролю за діяльністю органів державної виконавчої влади), а також прийняття Закону України «Про судоустрій України»; четвертий період (з 2002 року по 2017 рік) - створення Вищого адміністративного суду України, утворення місцевих та апеляційних адміністративних судів, а також ухвалення Кодексу адміністративного судочинства України; п'ятий період (з 2017 року по теперішній час) – докорінна переробка Кодексу адміністративного судочинства України через нормативне врегулювання процесуальних механізмів, які мають забезпечити ефективний, справедливий, неупереджений та своєчасний захист прав і свобод особи в суді та забезпечити впровадження ефективного захисту прав особи, яка звертається до суду;

- положення щодо юридичної природи судового захисту як права пов'язаного з потребою захистити інші конституційні права і свободи та яка не може розглядатися як самодостаннє і окреме право, а натомість може розглядатися як право-гарантія. Судовий захист одночасно виконує роль права особи, гарантії реалізації конституційних прав, важливої складової механізму забезпечення прав і свобод людини, а також виступає як форма державного захисту;

- підходи щодо розмежування права на судовий захист із правом на позов. Вони пов'язані з тим, що право на судовий захист є елементом системи захисту прав людини, яка втілена у Конституції України та основних міжнародних правозахисних документах. Право на судовий захист, що міститься та гарантується Конституцією України, є фундаментальним конституційним правом людини, воно активується тоді, коли інші її конституційні права порушуються. У контексті системи прав людини, це право знаходить свій прояв як особиста можливість звернутися до суду. Ця можливість реалізується через конкретні механізми, такі як подання позову та вибір відповідних, передбачених законом, способів захисту;

- наукові підходи щодо розуміння виняткового характеру права суб'єктів владних повноважень для звернення до суду, що зумовлено такими аспектами. По-перше, призначенням держави та похідних від неї суб'єктів (органи державної влади) чи пов'язаних з нею суб'єктів (органів місцевого самоврядування), тобто суб'єктів владних повноважень, які у владний спосіб реалізують її функції чи дотичні до реалізації окремих публічних функцій, що витікають з життєдіяльності громад. По-друге, наявністю сформульованої у Конституції України та відповідно деталізованої на рівні поточного законодавства правозахисної логіки щодо людини, її прав і свобод, а також людиноцентричної парадигми державної правової політики у сфері публічного адміністрування. По-третє, наявністю первинної характеристики, притаманної прагненню соціуму до розбудови правової державності та формування сервісного характеру взаємодії між суспільством та державою, зі збільшенням обслуговуючого призначення останньої щодо суспільства в цілому чи окремої людини зокрема. По-четверте, принципово різними правовими режимами, що стосуються з одного боку людини та громадянина, а з іншого - суб'єктів владних повноважень та які знаходять прояв у тому, що першим дозволено все, окрім забороненого, а другим – дозволено те, що прямо передбачено у законі (стаття 19 Конституції України);

дістали подальшого розвитку:

- наукові підходи щодо інтерпретації принципу верховенства права як системоутворюючого та гарантуючого елементу адміністративного судочинства, який визначає зміст і спрямованість роботи судів та забезпечує ефективний контроль за

діяльністю органів публічної влади. Його впровадження є ключовою умовою зміцнення довіри до судової системи та розвитку України як правової держави через реалізацію чітко спрямованого обов'язку адміністративного суду застосовувати прямі положення Конституції України та враховувати практику Європейського суду з прав людини як орієнтир для тлумачення прав і свобод людини та меж юрисдикційної діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування;

- положення щодо обґрунтування необхідності внесення змін до частини першої статті 2 КАС України щодо уточнення завдань адміністративного судочинства у справах за зверненнями суб'єктів владних повноважень та викладу цього припису у такій редакції: «Завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, територіальних громад та держави від порушень з боку суб'єктів владних повноважень, інститутів громадянського суспільства та інших суб'єктів»;

- пропозиції щодо забезпечення відповідності легальної дефініції «публічно-правовий спір» особливостям правової природи адміністративних справ, у яких позивачем є суб'єкт владних повноважень, а відповідачем – представник громадянського суспільства (чи інший суб'єкт), що полягають у внесенні змін до пункту 2 частини 1 статті 4 КАС України і викладенні абзацу другого у такій редакції: «Публічно-правовий спір – спір, у якому: хоча б одна сторона здійснює публічно-владні управлінські функції, в тому числі на виконання делегованих повноважень, і спір виник у зв'язку із виконанням чи невиконанням такою стороною зазначених функцій або у зв'язку з наявністю програмних цілей чи дій інституту громадянського суспільства, що спрямовані на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, громадського порядку, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, на розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я і моральність населення або у зв'язку з порушенням іноземцем чи особою без громадянства Конституції та законів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України».

5. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, результатів і висновків дисертації Остащенка А. С., що характеризуються науковою новизною, отримані автором особисто. Для аргументації та обґрунтування значної частини положень дисертаційного дослідження використовувалася значна емпірична база, до якої увійшло законодавство про адміністративне судочинство, господарське процесуальне, цивільне, цивільне процесуальне законодавство України, практика діяльності адміністративних судів, юридичні позиції Конституційного Суду України, практика ЄСПЛ, наукові праці українських вчених, на які зроблено відповідні посилання.

Основні результати дисертаційного дослідження опубліковані у вітчизняних фахових виданнях та доповідалися на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Висновки дисертаційної роботи є обґрунтованими.

6. Наукове, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Наукова новизна отриманих результатів обумовлена тим, що дисертація є першою у сучасній адміністративно-процесуальній доктрині комплексною науковою працею, в якій охарактеризовано адміністративне судочинство у справах за зверненнями суб'єктів владних повноважень та запропоновано науково обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства у цій сфері.

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що матеріали та висновки дисертації можуть бути використані у навчальній, науково-дослідній роботі та в законотворчій діяльності:

- у науково-дослідній діяльності – як основа для подальшого дослідження питань адміністративного судочинства;
- у навчально-освітньому процесі – для підготовки нових й удосконалення наявних навчальних та методичних матеріалів з адміністративного права та процесу, адміністративного судочинства, порівняльного адміністративного права, юридичної техніки та викладання відповідних навчальних дисциплін;
- у правотворчості – для подальшого удосконалення законодавства про адміністративне судочинство України;
- у правозастосуванні – для практичної реалізації норм і положень законодавства про адміністративне судочинство у справах за звернення суб'єктів владних повноважень.

7. Повнота викладення матеріалів дисертації в роботах, опублікованих автором.

Результати дисертації опубліковані у 8 наукових працях, серед яких 4 статті у вітчизняних фахових періодичних виданнях, 1 стаття у зарубіжному науковому виданні та 3 тези доповідей на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Наукові публікації, в яких відображено основні результати дисертації:

Статті у фахових виданнях України:

1. Остащенко А.С. Поняття принципів адміністративного судочинства та їх система. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право*. 2023. Випуск 80: Частина 1. С. 526–529.
URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/297175>
DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.80.1.80>
2. Остащенко А.С. Правила про доказування в адміністративному судочинстві. *Dictum factum*. 2024. № 2 (16). С. 195–200.
URL: <https://df.duit.in.ua/index.php/dictum/article/view/356>
DOI: <https://doi.org/10.32703/2663-6352/2024-2-16-195-200>
3. Остащенко А.С. Право на звернення до адміністративного суду суб'єктів владних повноважень. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право*. 2024. Випуск 82: Частина 2. С. 228–231.
URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/05/38-1.pdf>
DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.2.36>
4. Остащенко А.С. Види рішень адміністративного суду у справах за позовом суб'єкта владних повноважень. *Наукові перспективи. Серія «Право»*. 2025. № 11(65). С.1607–1614.

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/32709>

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/32709/32666>

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-11\(65\)-1607-1614](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-11(65)-1607-1614)

Наукові праці, які додатково відображають результати дисертації:

5. Ostashchenko A.S. On the understanding of the right to court protection in administrative proceedings. *Visegrad journal on human rights*. 2025. № 5. P. 44–48.

URL: <https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2026/04/9.pdf>

DOI: <https://doi.org/10.61345/1339-7915.2025.5.7>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Остащенко А. С. Щодо підстав звернення з позовом суб'єкта владних повноважень до адміністративного суду. *Юридичні аспекти протидії сучасним загрозам сталому розвитку : тези доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції «Від громадянського суспільства – до правової держави»* (Харків, 7 черв. 2024 р.). Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2024. С. 202–205.

URL: https://law.karazin.ua/resources/doks2021/nauka/repositary/Konferentsiia_07-06-2024_Zbirka_tez.pdf

7. Остащенко А. С. Адміністративна правосуб'єктність суб'єктів владних повноважень. *ADVANCED TOP TECHNOLOGY*. 2025. № 5. С. 42–43.

URL: <https://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/27625/1/att202505.pdf>

8. Остащенко А. С. Суб'єкт владних повноважень як позивач в адміністративному судочинстві: обов'язок чи право. *Публічна служба: вектори реформування в умовах воєнного стану : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. з нагоди Дня державної служби* (м. Харків, 19 черв. 2025 р.). Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2025. С. 276–278.

URL: <https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/wp-content/uploads/2025/07/publiczna-sluzhba-materialy-konf.pdf>

8. Апробація матеріалів дисертації.

Основні результати досліджень були представлені, обговорені і опубліковані в тезах доповідей міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій: *XV Міжнародна науково-практична конференція «Від громадянського суспільства – до правової держави»* (Харків, 7 черв. 2024 р.); *Публічна служба: вектори реформування в умовах воєнного стану : Всеукр. наук.-практ. конф. з нагоди Дня державної служби* (м. Харків, 19 черв. 2025 р.).

9. Дотримання академічної доброчесності.

На підставі вивчення тексту дисертації здобувача, наукових праць здобувача та Протоколу контролю оригінальності (перевірку наявності текстових запозичень виконано в антиплагіатній інтернет-системі StrikePlagiarism.com) встановлено, що дисертаційна робота виконана самостійно, текст дисертації не містить плагіату, а дисертація відповідає вимогам академічної доброчесності. Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

10. Оцінка мови та стилю дисертації.

Матеріал дисертації викладено в логічній послідовності та є доступним для сприйняття. Дисертація написана науковим стилем мовлення, структура дисертації відповідає алгоритму здійсненого автором дослідження. Зміст, структура, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 21.03.2022 року № 341), Наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України від 31.05.2019 року № 759).

11. Відповідність змісту дисертації спеціальності з відповідної галузі знань, з якої вона подається до захисту.

За своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною і практичною значимістю дисертаційна робота Остащенка Антона Сергійовича «**Адміністративне судочинство у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень**» відповідає спеціальності 081 Право. Здобувачем повністю виконано освітню та наукову складові освітньо-наукового рівня вищої освіти.

12. Результати обговорення та проведення презентації. Рекомендація дисертації до захисту.

Здобувач представив основні результати досліджень своєї дисертаційної роботи на розширеному засіданні кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол № 12 від 09 червня 2026 року) у формі презентації та наукової дискусії після її завершення.

Враховуючи високий рівень виконаних досліджень, а також актуальність теми роботи, наукову новизну результатів та їх наукове і практичне значення, на розширеному засіданні кафедри було одностайно ухвалене рішення про рекомендацію дисертації Остащенка Антона Сергійовича «**Адміністративне судочинство у справах за зверненням суб'єктів владних повноважень**» до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право з галузі знань 08 Право.

Завідувач кафедри
державно-правових дисциплін
юридичного факультету
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна,
кандидат юридичних наук, доцент

Наталія ГРИШИНА